

31997L0009

L 84/22

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

26.3.1997.

DIREKTIVA 97/9/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 3. ožujka 1997.****o sustavima naknada štete za investitore**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 57. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾

uzimajući u obzir mišljenje Europskog monetarnog instituta ⁽³⁾,

u skladu s postupkom iz članka 189.b Ugovora ⁽⁴⁾ u svjetlu zajedničkog teksta koji je odobrio Odbor za mirenje 18. prosinca 1996.;

(1) budući da je 10. svibnja 1993. Vijeće donijelo Direktivu 93/22/EEZ o uslugama investiranja na području vrijednosnih papira ⁽⁵⁾; budući da je ta Direktiva bitan instrument za ostvarenje unutarnjeg tržišta za investicijska poduzeća;

(2) budući da se Direktivom 93/22/EEZ utvrđuju pravila nadzora koja investicijska poduzeća moraju poštivati u svako doba, uključujući pravila čija je svrha što je moguće više zaštititi prava investitora u pogledu novca ili novčanih instrumenata;

(3) budući da, međutim, niti jedan sustav nadzora ne može osigurati potpunu zaštitu, posebice u slučajevima počinjenih prijevara;

(4) budući da zaštita investitora i održavanje povjerenja u financijske sustave predstavljaju značajan aspekt za dovršetak i neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta na ovom području; budući da je u tu svrhu stoga neophodno da svaka država članica treba imati sustav za

naknadu štete investitorima kojim se jamči usklađena minimalna razina barem za male investitore u slučaju da investicijsko poduzeće nije u stanju ispuniti svoje obveze prema klijentima investitorima;

(5) budući da će mali investitori stoga biti u mogućnosti kupiti investicijske usluge od podružnica investicijskih poduzeća Zajednice ili na osnovi prekograničnog pružanja usluga s podjednakim povjerenjem kao da se radi o domaćim investicijskim poduzećima, i to svjesni toga da im je na raspolaganju usklađena minimalna razina zaštite u slučaju da investicijska firma nije u mogućnosti ispuniti svoje obveze prema svojim klijentima investitorima;

(6) budući da u nedostatku minimalne usklađenosti država članica domaćin može smatrati da ima pravo radi zaštite investitora zahtijevati pristupanje njezinom sustavu naknade štete, ako investicijsko poduzeće Zajednice koje djeluje kroz podružnicu ili ima slobodu pružati usluge ili nije bilo član sustava naknade štete za investitore u matičnoj državi članici ili je bilo član sustava za koji se smatralo da ne nudi jednakovrijednu zaštitu; budući da taj zahtjev može narušiti funkcioniranje unutarnjeg tržišta;

(7) budući da, iako većina država članica trenutačno ima neke mjere za naknadu štete investitorima, te mjere općenito ne pokrivaju sva investicijska poduzeća koja imaju jedinstveno ovlaštenje predviđeno Direktivom 93/22/EEZ;

(8) budući da bi se stoga od svake države članice moglo tražiti da ima sustav ili sustave naknade štete investitorima kojima bi pripadalo svako takvo investicijsko poduzeće; budući da se svakim sustavom moraju obuhvatiti novac i instrumenti investicijskog poduzeća u vezi s investicijskim djelatnostima investitora koji se, u slučajevima kada investicijsko poduzeće nije u mogućnosti ispuniti svoje obveze prema svojim klijentima investitorima, ne mogu vratiti investitoru; budući da se ovime ni na koji način ne utječe na pravila i postupke koji se primjenjuju u svakoj državi članici u pogledu odluka koje se trebaju donijeti u slučaju nesolventnosti ili likvidacije investicijskog poduzeća;

(9) budući da definicija investicijskog poduzeća obuhvaća kreditne institucije koje su ovlaštene pružati investicijske usluge; budući da se od svake kreditne institucije mora

⁽¹⁾ SL C 321, 27.11.1993., str. 15. i SL C 382, 31.12.1994., str. 27.

⁽²⁾ SL C 127, 7.5.1994., str. 1.

⁽³⁾ Mišljenje doneseno 28. srpnja 1995.

⁽⁴⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 19. travnja 1994. (SL C 128, 9.5.1994., str. 85.), zajedničko stajalište Vijeća od 23. listopada 1995. (SL C 320, 30.11.1995., str. 9.) i Odluka Europskog parlamenta od 12. ožujka 1996. (SL C 96, 1.4.1996., str. 28.). Odluka Vijeća od 17. veljače 1997. i Odluka Europskog parlamenta od 19. veljače 1997. (SL C 85, 17.3.1997.).

⁽⁵⁾ SL L 141, 11.6.1993., str. 27.

isto tako zahtijevati da pripada sustavu naknade štete investitorima radi pokrića svog investicijskog poslovanja; budući da, međutim, nije potrebno zahtijevati od kreditnih institucija da budu članovi u dva zasebna sustava ako jedan sustav ispunjava i zahtjeve ove Direktive i Direktive 94/19/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 1994. o sustavima depozitnih jamstava ⁽¹⁾; budući da, međutim, u slučaju investicijskih poduzeća u određenim slučajevima može biti teško razlikovati depozite na koje se odnosi Direktiva 94/19/EZ i novac koji se drži u vezi s odvijanjem investicijskog poslovanja; budući da državama članicama treba dopustiti da odluče koja se Direktiva primjenjuje na ta potraživanja;

(10) budući da se Direktivom 94/19/EZ dopušta državi članici da izuzme kreditnu instituciju od obveze da bude član sustava depozitnih jamstava ako ta kreditna institucija pripada sustavu kojim se štiti sama kreditna institucija i, posebice, osigurava njezina solventnost; ako je kreditna institucija koja pripada tom sustavu i investicijsko poduzeće, državi članici se također treba dopustiti da se pod određenim uvjetima oslobodi od obveze da pripada sustavu naknade štete za investitore;

(11) budući da bi usklađena minimalna razina naknade štete od ECU 20 000 za svakog investitora trebala biti dovoljna da se zaštite interesi malih investitora u slučaju kada investicijsko poduzeće nije u mogućnosti ispuniti svoje obveze prema svojim klijentima investitorima; budući da se stoga čini razumno odrediti minimalnu razinu naknade štete na ECU 20 000; budući da bi se kao i Direktivom 94/19/EZ mogle zahtijevati ograničene prijelazne odredbe kojima bi se omogućilo da sustavi naknade štete budu u skladu s tim iznosom, jer se to odnosi i na države članice koje u trenutku donošenja ove Direktive nemaju takve sustave;

(12) budući da je isti iznos usvojen Direktivom 94/19/EZ;

(13) budući da je radi poticanja investitora na dužnu pažnju kod odabira investicijskih poduzeća razumno omogućiti državama članicama da traže od investitora da snose dio mogućeg gubitka; budući da je potrebno investitoru pokriti barem 90 % gubitka ako je naknade štete manja od minimalnog iznosa Zajednice;

(14) budući da neki sustavi država članica nude razinu zaštite koje su više od usklađene minimalne razine zaštite prema

ovoj Direktivi; budući da se, međutim, ne čini primjerenim zahtijevati promjene sustava u tom pogledu;

(15) budući da zadržavanje onih sustava u Zajednici kojima se osigurava viša razina pokrića od usklađene minimalne razine može na istom državnom području dovesti do razlika u naknadi štete i nejednakih uvjeta tržišnog natjecanja između nacionalnih investicijskih poduzeća i podružnica poduzeća iz drugih država članica; budući da bi podružnice radi sprečavanja takvih nedostataka trebale biti ovlaštene pristupiti sustavima zemalja domaćina kako bi investitorima nudile pokriće jednako pokriću koje pružaju sustavi zemalja u kojima se nalaze; budući da je primjereno da u svom izvještaju o primjeni ove Direktive Komisija navede opseg u kojem su podružnice iskoristile tu mogućnost i sve poteškoće s kojima su se one ili sustavi naknade štete investitorima susrele u provedbi tih odredbi; budući da nije isključena mogućnost da države članice domaćini trebaju same ponuditi dopunsko pokriće, koje je podložno uvjetima koji su utvrđeni tim sustavima;

(16) budući da bi podružnice investicijskih poduzeća s poslovnim nastanom u državama članicama koje nisu njihove države članice podrijetla, a nude razine pokrića više od onih koje nude investicijska poduzeća ovlaštena u njihovim državama članicama domaćinima; budući da razina ili opseg pokrića sustava naknade štete ne bi trebala postati instrument tržišnog natjecanja; budući da je stoga potrebno, barem tijekom početnog razdoblja, predvidjeti da niti razina niti opseg pokrića sustava države članice domaćina koji se nudi investitorima u podružnicama koje se nalaze u drugim državama članicama ne smije biti veći od najveće moguće razine ili opsega odgovarajućeg sustava u državi članici domaćinu; budući da se svi tržišni poremećaji trebaju preispitati u ranoj fazi, a na temelju stečenog iskustva i u svjetlu razvitka u financijskom sektoru;

(17) budući da država članica mora imati mogućnosti da od pokrića koja pružaju sustavi naknade štete investitorima isključi određene kategorije investicija ili investitora koji se moraju posebno navesti ako smatra da im nije potrebna posebna zaštita;

(18) budući da neke države članice imaju sustave naknade štete investitorima za koje su odgovorne strukovne organizacije; budući da u drugim državama članicama postoje već uspostavljeni zakonom uređeni sustavi; budući da

⁽¹⁾ SL L 135, 31.5.1994., str. 5.

raznolikost statusa predstavlja problem ne samo u pogledu obveznog članstva u sustavima i isključenja iz ovih sustava; budući da je stoga potrebno poduzeti korake za ograničenje ovlasti sustava u tom području;

(19) budući da se investitoru mora nadoknaditi šteta bez pretjeranog kašnjenja nakon što je ustanovljena valjanost njegovog potraživanja; budući da sam sustav naknade štete mora biti u stanju odrediti razuman rok za podnošenje potraživanja; budući da se, međutim, činjenica da je taj rok istekao ne može isticati u odnosu na investitora koji je imao valjan razlog i nije bio u mogućnosti predložiti svoja potraživanja u roku;

(20) budući da je informiranje investitora o mjerama naknade štete bitan element zaštite investitora; budući da se člankom 12. Direktive 93/22/EEZ tražilo da investicijska poduzeća obavijeste investitore prije nego što s njima uđu u poslovni odnos o eventualnoj primjeni sustava za naknadu štete; budući da bi se ovom Direktivom stoga trebala utvrditi pravila o informiranju potencijalnih investitora o sustavima naknade štete kojima se pokriva njihovo investicijsko poslovanje;

(21) budući da bi, međutim, neuređeno oglašavanje s naznakama o iznosu i opsegu sustava naknade štete moglo utjecati na stabilnost financijskog sustava ili povjerenje investitora; budući da bi države članice stoga trebale utvrditi pravila za ograničavanje takvih naznaka;

(22) budući da se u načelu ovom Direktivom zahtijeva da svako investicijsko poduzeće pristupi sustavu naknade štete za investitore; budući da se direktivama kojima se uređuje pristupanje svakog investicijskog poduzeća čije je sjedište u državi koja nije članica, a posebice Direktivom 93/22/EEZ omogućuje državama članicama da odluče hoće li i pod kojim uvjetima dopustiti podružnicama ovih investicijskih poduzeća da posluju na njihovom državnom području; budući da ove podružnice neće uživati slobodu pružanja usluga prema članku 59. stavku 2. Ugovora ili pravo na poslovni nastan u državama članicama u kojima nisu osnovane; budući da stoga država članica koja dopušta te podružnice mora donijeti odluku o tome kako primjenjivati načela ove Direktive na podružnice u skladu s člankom 5. Direktive 93/22/EEZ i s potrebom zaštite investitora i održanja cjelovitosti financijskog sustava; budući da je bitno da investitori u tim podružnicama budu u cijelosti svjesni mjera za naknadu štete koje se na njih primjenjuju;

(23) budući da nije nužno da se ovom Direktivom usklade načini na koje se sustavi naknade štete investitorima

trebaju financirati, s obzirom na to da s jedne strane trošak financiranja ovih sustava moraju u načelu snositi sama investicijska poduzeća i da s druge strane sposobnosti financiranja ovih sustava moraju biti razmjerne njihovim obvezama; budući da to ne smije, međutim, ugroziti stabilnost financijskog sustava dotične države članice;

(24) budući da ova Direktiva ne smije dovesti do toga da države članice ili njihova nadležna tijela snose odgovornost u pogledu investitora ako su osigurali da je jedan ili više sustava za naknadu štete i zaštitu investitora uveden i službeno priznat;

(25) budući da je, konačno, potreban najmanji mogući stupanj usklađenosti mjera za naknadu štete investitorima za dovršetak unutarnjeg tržišta za investicijska poduzeća, budući da će to omogućiti investitorima da posluju s tim poduzećima s većim povjerenjem, posebice s poduzećima iz drugih država članica, i omogućiti im da izbjegnu poteškoće koje uzrokuju države članice domaćini time što primjenjuju nacionalna pravila za zaštitu investitora koja nisu usklađena na razini Zajednice; budući da je obvezujuća Direktiva Zajednice jedini prikladan instrument za ostvarenje željenog cilja u općem nedostatku mjera za naknadu štete investitorima koje odgovaraju pokriću Direktive 93/22/EEZ; budući da se ova Direktiva odnosi samo na minimalnu potrebnu usklađenost, omogućava državama članicama slobodni prostor u pogledu organizacije i financiranja sustava za naknadu štete investitorima,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Za potrebe ove Direktive:

1. „investicijsko poduzeće” je investicijsko poduzeće kako je određeno u članku 1. stavku 2. Direktive 93/22/EEZ

— u skladu s postupkom utvrđenim u članku 3. Direktive 93/22/EEZ,

ili

- ovlašteno kao kreditna institucija u skladu s Direktivom Vijeća 77/780/EEZ ⁽¹⁾ i Direktivom Vijeća 89/646/EEZ ⁽²⁾, čije se ovlaštenje odnosi na jednu ili više investicijskih usluga koje su navedene u Odjeljku A Priloga Direktivi 93/22/EEZ;
2. „investicijski posao” je svaka investicijska usluga kako je određeno u članku 1. stavku 1. Direktive 93/22/EEZ i usluga iz točke 1. Odjeljka C Priloga toj Direktivi;
3. „instrumenti” su instrumenti koji su navedeni u Odjeljku B Priloga Direktivi 93/22/EEZ;
4. „investitor” je svaka osoba koja je povjerila novac ili instrumente investicijskom poduzeću u vezi s investicijskim poslom;
5. „podružnica” je mjesto poslovanja koje je sastavni dio investicijskog poduzeća koje nema pravnu osobnost i koje pruža investicijske usluge za koje je ovlašteno investicijsko poduzeće; sva mjesta poslovanja koja je u jednoj državi članici uspostavilo investicijsko poduzeće sa sjedištem u drugoj državi članici smatraju se jednom podružnicom;
6. „zajednički investicijski posao” je investicijski posao koji se provodi za račun dvije ili više osoba ili nad kojim dvije ili više osoba imaju prava koja se mogu koristiti temeljem potpisa jedne ili više tih osoba;
7. „nadležna tijela” su tijela koja su određena u članku 22. Direktive 93/22/EEZ; ta tijela mogu po potrebi biti tijela koja su određena u članku 1. Direktive Vijeća 92/30/EEZ od 6. travnja 1992. o nadzoru nad kreditnim institucijama na konsolidiranoj osnovi ⁽³⁾.

Članak 2.

1. Svaka država članica osigurava na svom državnom području uvođenje i službeno priznavanje jednog ili više sustava za naknadu štete investitorima. Osim pod okolnostima

koje su predviđene u drugom podstavku i članku 5. stavku 3., investicijsko poduzeće koje ima ovlaštenje u toj državi članici ne može obavljati investicijske poslove ako ne pripada takvom sustavu.

Država članica može, međutim, kreditnu instituciju na koju se odnosi ova Direktiva osloboditi od obveze da pristupi sustavu naknade štete investitorima ako je ta kreditna institucija prema članku 3. stavku 1. Direktive 94/19/EZ već oslobođena obveze da pripada sustavu depozitnog jamstva, pod uvjetom da su zaštita i informacije koje su dane depozitarima također dane investitorima pod istim uvjetima i da investitori stoga uživaju zaštitu koja je barem jednaka zaštiti koja je pružena u sklopu sustava naknade štete investitorima.

Svaka država članica koja koristi tu mogućnost o tome obavješuje Komisiju; posebice iznosi značajke dotičnih zaštitnih sustava i kreditnih institucija koje oni pokrivaju za potrebe ove Direktive kao i sve naknadne promjene dostavljenih podataka. Komisija o tome obavješuje Vijeće.

2. Sustavom se osigurava pokrće za investitore u skladu s člankom 4. u kojem su ili:

— nadležna tijela odredila da prema njihovom mišljenju, investicijsko poduzeće privremeno, iz razloga koji su izravno povezani s njegovim financijskim stanjem, nije u stanju ispuniti svoje obveze koje proizlaze iz potraživanja investitora i u dogledno vrijeme ne postoje izgledi da će to biti u stanju,

ili je

— tijelo sudske vlasti iz razloga koji su izravno povezani s financijskim stanjem investicijskog poduzeća donijelo odluku kojom obustavlja sposobnost investitora da ističe potraživanja u odnosu na poduzeće,

a pritom je presudno koji je od tih događaja nastupio prvi.

Pokrće se osigurava za potraživanja koja proizlaze iz nesposobnosti investicijskog poduzeća da:

— vrati novac koji duguje ili koji pripada investitorima i koji se drži u njihovo ime u vezi s investicijskim poslom,

ili

— vrati investitorima eventualne instrumente koji im pripadaju i koji se drže, čuvaju ili kojima se upravlja u njihovo ime u vezi s investicijskim poslom,

u skladu s odgovarajućim pravnim i ugovornim uvjetima.

⁽¹⁾ Prva direktiva Vijeća 77/780/EEZ od 12. prosinca 1977. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na pokretanje i obavljanje djelatnosti kreditnih institucija (SL L 322, 17.12.1977., str. 30.). Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 89/646/EEZ (SL L 386, 30.12.1989., str. 1.).

⁽²⁾ Druga direktiva Vijeća 89/646/EEZ od 15. prosinca 1989. o usklađivanju zakona, i drugih propisa u odnosu na pokretanje i obavljanje djelatnosti kreditnih institucija i izmjeni Direktive 77/780/EEZ (SL L 386, 30.12.1989., str. 1.). Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 92/30/EEZ (SL L 110, 28.4.1992., str. 52.).

⁽³⁾ SL L 110, 28.4.1992., str. 52.

3. Svako potraživanje prema stavku 2. prema kreditnoj instituciji koje bi u dotičnoj državi članici podlijegalo i ovoj Direktivi i Direktivi 94/19/EZ, ta država prema vlastitom nahođenju usmjerava prema sustavu na temelju jedne ili druge Direktive. Prema tim se direktivama svako potraživanje smije nadoknaditi samo jednom.

4. Iznos potraživanja investitora računa se u skladu s pravnim i ugovornim uvjetima, posebice uvjetima koji se odnose na prebijanja i protupotraživanja, koji se na datum odluke ili rješenja iz stavka 2. primjenjuju na procjenu iznosa novca ili vrijednosti, utvrđene po mogućnosti na temelju tržišne vrijednosti, instrumenata koji pripadaju investitoru, a koje investicijsko poduzeće nije u mogućnosti otplatiti ili vratiti.

Članak 3.

Potraživanja koja proizlaze iz transakcija u vezi s kojima je donesena kaznena presuda za pranje novca, kako je utvrđeno člankom 1. Direktive Vijeća 91/308/EEZ od 10. lipnja 1991. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca⁽¹⁾, isključena su od naknade štete na temelju sustava naknade štete investitorima.

Članak 4.

1. Države članice osiguravaju da sustavi pružaju pokriće od najmanje ECU 20 000 svakom investitoru u pogledu potraživanja iz članka 2. stavka 2.

Do 31. prosinca 1999. države članice u kojima je u trenutku donošenja ove Direktive pokriće manje od ECU 20 000 mogu zadržati tu nižu razinu pokrića, pod uvjetom da nije niža od ECU 15 000. Ova je mogućnost na raspolaganju i državama članicama na koje se primjenjuju prijelazne odredbe članka 7. stavka 1. drugog podstavka Direktive 94/19/EZ.

2. Država članica može odrediti da se neki investitori isključuju iz pokrića u sustavu ili da im se odobrava niža razina pokrića. Ova se isključenja navode u popisu u Prilogu I.

3. Ovaj članak ne isključuje zadržavanje ili donošenje odredbi kojima se pruža veće ili opsežnije pokriće za investitore.

4. Država članica može ograničiti pokriće iz stavka 1. ili pokriće iz stavka 3. na određeni postotak potraživanja investitora. Pokriveni postotak mora, međutim, biti jednak ili veći od

90 % potraživanja ako je iznos koji se plaća u sklopu sustava manji od ECU 20 000.

Članak 5.

1. Ako investicijsko poduzeće koje prema članku 2. stavku 1. treba pristupiti nekom sustavu ne ispunjava obveze koje treba ispuniti kao član tog sustava, o tome se obavješćuju nadležna tijela koja su izdala ovlaštenje i u suradnji sa sustavom naknade štete ona poduzimaju sve potrebne mjere, uključujući izricanje kazni, kako bi se osiguralo da investicijsko poduzeće ispuni svoje obveze.

2. Ako se tim mjerama ne uspije osigurati da investicijsko poduzeće ispuni svoje obveze, sustav može, ako je nacionalnim zakonodavstvom dopušteno isključenje člana, uz izričit pristanak nadležnih tijela, dati obavijest o namjeri da isključi investicijsko poduzeće iz članstva u sustavu s rokom od 12 mjeseci. Sustavom se i nadalje pruža pokriće prema članku 2. stavku 2. drugom podstavku u pogledu investicijskog posla koji je izvršen tijekom tog razdoblja. Ako po isteku otkaznog roka investicijsko poduzeće nije ispunilo svoje obveze, sustav naknade štete ga može isključiti, opet uz izričit pristanak nadležnih tijela.

3. Ako to dopušta nacionalno zakonodavstvo i uz izričit pristanak nadležnih tijela koja su izdala svoje ovlaštenje, investicijsko poduzeće koje je isključeno iz sustava naknade štete za investitore može nastaviti pružati investicijske usluge ako je prije isključenja poduzelo alternativne mjere za naknadu štete kojima se osigurava da investitori uživaju pokriće koje je barem jednako pokriću koje nudi službeno priznati sustav i koje ima značajke jednake značajkama tog sustava.

4. Ako investicijsko poduzeće čije se isključenje predlaže prema stavku 2. nije u stanju poduzeti alternativne mjere koje su u skladu s uvjetima iz stavka 3., nadležna tijela koja su izdala ovlaštenje odmah ga povlače.

Članak 6.

Nakon povlačenja ovlaštenja investicijskog poduzeća, pokriće se prema članku 2. stavku 2. drugom podstavku i dalje pruža u pogledu investicijskih poslova koji su sklopljeni do trenutka povlačenja.

Članak 7.

1. Sustavi za naknadu štete investitorima koji su uvedeni i službeno priznati u državi članici u skladu s člankom 2. stavkom 1. štite i investitore u podružnicama koje su uspostavila investicijska poduzeća u drugim državama članicama.

⁽¹⁾ SL L 166, 28.6.1991., str. 77.

Do 31. prosinca 1999. niti razina niti opseg, uključujući postotak, pokrića koje se predviđa ne smiju biti veći od najveće moguće razine ili opsega pokrića koje nudi odgovarajući sustav naknade štete na području države članice domaćina. Prije tog datuma Komisija izrađuje izvješće temeljem iskustva koje je stekla u primjeni ovog podstavka i članka 4. stavka 1. gore navedene Direktive 94/19/EZ i razmatra je li potrebno zadržati te odredbe. Po potrebi Komisija podnosi prijedlog za direktivu Europskom parlamentu i Vijeću s ciljem produljenja njihove valjanosti.

Ako razina ili opseg, uključujući postotak, pokrića koje nudi sustav naknade štete investitorima u državi članici domaćinu prelazi razinu ili opseg pokrića koje se pruža u državi članici u kojoj investicijsko poduzeće ima ovlaštenje, država članica osigurava postojanje službeno priznatog sustava na njezinom području kojem podružnica može dobrovoljno pristupiti kako bi dopunila pokriće koje njezini investitori već uživaju na temelju svog članstva u sustavu matične države članice.

Ako podružnica pristupi tom sustavu, sustav je onaj koji pokriva onu kategoriju institucije kojoj podružnica pripada ili u najvećoj mjeri odgovara u matičnoj državi članici.

Države članice osiguravaju postojanje objektivnih i općenito primjenjivih uvjeta u odnosu na članstvo podružnica u sustavima naknade štete za investitore. Pretpostavka za prihvrat je da podružnica ispunjava sve obveze članstva, uključujući posebice plaćanje svih doprinosa i drugih naknada. U provedbi ovog stavka države članice poštuju vodeća načela iz Priloga II.

2. Ako podružnica koja je iskoristila mogućnost dobrovoljnog članstva prema stavku 1. ne ispunjava obveze koje ima kao član sustava naknade štete za investitore, o tome se obavješćuju nadležna tijela koja su izdala ovlaštenje i ona, u suradnji sa sustavom naknade štete, poduzimaju sve mjere koje su potrebne kako bi se osiguralo da podružnica ispunjava gore navedene obveze.

Ako se tim mjerama ne uspije osigurati da podružnica ispunji obveze iz ovog članka, nakon odgovarajućeg otkaznog roka od najmanje 12 mjeseci sustav naknade štete može isključiti tu podružnicu uz pristanak nadležnih tijela koja su izdala ovlaštenje. Investicijski poslovi koji su sklopljeni prije datuma isključenja imaju i nakon tog datuma pokriće sustava naknade štete čiji je podružnica dobrovoljni član. Investitore se obavješćuje o povlačenju dopunskog pokrića i o datumu na koji stupa na snagu.

Članak 8.

1. Pokriće koje se predviđa u članku 4. stavcima 1., 3. i 4. primjenjuje se na ukupno potraživanje prema istom investicijskom poduzeću prema ovoj Direktivi bez obzira na broj računa, valutu i lokaciju u Zajednici.

Države članice mogu, međutim, predvidjeti da sredstva u valutama različitim od valuta država članica i ECU budu isključeni iz pokrića ili da podliježu manjem pokriću. Ova se mogućnost ne odnosi na instrumente.

2. Udio svakog investitora u zajedničkom investicijskom poslu uzima se u obzir kod izračuna pokrića koje je predviđeno u članku 4. stavcima 1., 3. i 4.

U nedostatku posebnih odredbi, potraživanja se jednakomjerno raspoređuju između investitora.

Države članice mogu predvidjeti da potraživanja koja se odnose na zajedničke investicijske poslove na koje imaju pravo dvije ili više osoba kao članovi društva osoba, udruge ili društva slične prirode koje nema pravnu osobnost za potrebe izračuna gornjih granica koje su predviđene u članku 4. stavcima 1., 3. i 4. zbroje i da se s njima postupa kao da proizlaze iz investicije jednog investitora.

3. U slučaju kada investitor ne može neograničeno raspolagati iznosom depozita ili vrijednosnicama, osoba koja ima neograničeno pravo raspolaganja prima naknadu štete, pod uvjetom da je ta osoba poznata ili se može doznati prije datuma odluke ili rješenja iz članka 2. stavka 2.

Ako dvije ili više osoba imaju neograničeno pravo raspolaganja, uzima se u obzir udio svake od njih prema propisima prema kojima se upravlja novcem ili vrijednosnim papirima kada se izračunavaju gornje granice utvrđene u članku 4. stavcima 1., 3. i 4.

Ova se odredba ne primjenjuje se na poduzeća za zajedničko ulaganje.

Članak 9.

1. Sustav naknade štete poduzima potrebne mjere kako bi se investitori obavijestili o odluci ili rješenju iz članka 2. stavka 2. i kako bi je, ako trebaju dobiti naknadu štete, dobili što prije. Sustav naknade štete može utvrditi razdoblje tijekom kojeg investitori trebaju podnijeti svoje zahtjeve. To razdoblje ne smije biti kraće od pet mjeseci od datuma gore navedene odluke ili rješenja ili od datuma objavljivanja tog rješenja ili odluke.

Sustav naknade štete za investitore ne može se, međutim, pozivati na činjenicu da je to razdoblje isteklo kako bi odbilo pokriće investitoru koji nije bio u mogućnosti istaknuti svoj zahtjev za naknadom štete na vrijeme.

2. Sustav treba biti u stanju podmiriti potraživanje investitora što je prije moguće, a najkasnije u roku od tri mjeseca nakon što se utvrdi opravdanost i iznos potraživanja.

U potpuno izvanrednim okolnostima i u posebnim slučajevima, sustav naknade štete može podnijeti zahtjev nadležnim tijelima za produljenjem roka. Produljenje ne smije biti duže od tri mjeseca.

3. Bez obzira na rok iz stavka 2., ako je investitor ili neka druga osoba koja ima pravo na investicijski posao ili udio u njemu optužen za kazneno djelo koje proizlazi iz pranja novca kako je određeno u članku 1. Direktive 91/308/EEZ ili u vezi s istim, sustav naknade štete može obustaviti plaćanja dok se ne donese sudska presuda.

Članak 10.

1. Države članice osiguravaju da svako investicijsko poduzeće poduzima odgovarajuće mjere kako bi stvarnim ili potencijalnim investitorima stavile na raspolaganje podatke potrebne za identifikaciju sustava naknade štete za investitore kojega su investicijsko poduzeće i njegove podružnice u Zajednici članovi ili alternativnog aranžmana koji je predviđen prema članku 2. stavku 1. drugom podstavku ili članku 5. stavku 3. Investitori moraju dobiti podatke o odredbama sustava naknade štete za investitore ili o primjenjivim alternativnim aranžmanima, uključujući o iznosu i opsegu pokrića koji se nudi u sustavu naknade štete i o pravilima koja su države članice utvrdile u skladu s člankom 2. stavkom 3. Ove se informacije stavljaju na raspolaganje u lako razumljivom obliku.

Na zahtjev se daju također podaci u pogledu uvjeta kojima se uređuje naknada šteta i o formalnostima koje se moraju ispuniti za dobivanje naknade štete.

2. Podaci iz stavka 1. stavljaju se na raspolaganje na način koji propisuje nacionalno zakonodavstvo na službenom jeziku ili jezicima države članice u kojoj je podružnica uspostavljena.

3. Države članice utvrđuju pravila kojima se ograničava uporaba u oglašavanju informacija iz stavka 1. kako bi se spriječilo da takva uporaba utječe na stabilnost financijskog sustava ili povjerenje investitora. Posebice, država članica oglašavanje može ograničiti na činjeničnu naznaku sustava kojem pripada neko investicijsko poduzeće.

Članak 11.

1. Svaka država članica provjerava imaju li podružnice, koje je osnovalo investicijsko poduzeće čije je sjedište izvan Zajednice, pokriće koje je jednako pokriću koje se propisuje ovom Direktivom. Ako takvo pokriće ne postoji, država članica može, ovisno o članku 5. Direktive 93/22/EEZ, odrediti da podružnice koje je osnovalo investicijsko poduzeće čije je sjedište izvan Zajednice moraju pristupiti sustavima naknade štete za investitore koji djeluju na njezinom državnom području.

2. Postojeći i potencijalni investitori u podružnicama koje je osnovalo investicijsko poduzeće čije je sjedište izvan Zajednice moraju od tog investicijskog poduzeća dobiti sve relevantne podatke o mjerama naknade štete kojima su pokrivena njihova ulaganja.

3. Podaci iz stavka 2. stavljaju se na raspolaganje na način propisan nacionalnim zakonodavstvom na službenom jeziku ili jezicima države članice u kojoj je podružnica osnovana i stavljaju se u jasnom i razumljivom obliku.

Članak 12.

Ne dovodeći u pitanje druga prava na temelju nacionalnog zakonodavstva, sustavi koji vrše plaćanja kako bi nadoknadili štetu investitorima imaju pravo stupiti u prava tih investitora u okviru postupka likvidacije u iznosima koji su jednaki njihovim plaćanjima.

Članak 13.

Države članice osiguravaju da pravo investitora na naknadu štete može biti predmet tužbe investitora protiv sustava naknade štete.

Članak 14.

Najkasnije 31. prosinca 1999. Komisija podnosi izvještaj Europskom parlamentu i Vijeću o primjeni ove Direktive, kojem po potrebi prilaže prijedloge za njezinu reviziju.

Članak 15.

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do 26. rujna 1998. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine toga upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnoga prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 16.

Članak 12. Direktive 93/22/EEZ stavlja se izvan snage od datuma iz članka 15. stavka 1.

Članak 17.

Ova Direktiva stupa na snagu na dan njezine objave u *Službenom listu Europskih zajednica*.

Članak 18.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 3. ožujka 1997.

Za Europski parlament

Predsjednik

J. M. GIL-ROBLES

Za Vijeće

Predsjednik

M. DE BOER

PRILOG I.

POPIS ISKLJUČENJA IZ ČLANKA 4. STAVKA 2.

1. Profesionalni i institucionalni investitori, uključujući:

- investicijska poduzeća kako su određena u članku 1. stavku 2. Direktive 93/22/EEZ,
- kreditne institucije kako su određene u prvoj alineji članka 1. Direktive Vijeća 77/780/EEZ,
- financijske institucije kako su određene u članku 1. stavku 6. Direktive Vijeća 89/646/EEZ,
- osiguravajuća poduzeća,
- poduzeća za zajedničko ulaganje,
- mirovinski fondovi i fondovi za starosnu mirovinu.

Ostali profesionalni i institucionalni investitori.

2. Nadnacionalne institucije, vlada i središnja upravna tijela.

3. Pokrajinska, regionalna, lokalna i općinska tijela.

4. Direktori, članovi uprave i članovi društva koji osobno odgovaraju, osobe koje drže 5 % ili više kapitala u investicijskim poduzećima, osobe koje su odgovorne za provedbu zakonske revizije knjigovodstvenih isprava investicijskih poduzeća i investitori sa sličnim statusom u drugim poduzećima unutar iste skupine poduzeća.

5. Bliski rođaci i treće strane koje djeluju u ime investitora iz točke 4.

6. Ostala poduzeća iz iste skupine.

7. Investitori koji su uzrokovali ili iskoristili određene okolnosti koje se odnose na investicijsko poduzeće, a koje su dovele do financijskih poteškoća ili doprinijele pogoršanju njegovog financijskog stanja.

8. Poduzeća čija im veličina ne dopušta da sastave skraćenu bilancu prema članku 11. Četvrte direktive Vijeća 78/660/EEZ od 25. srpnja 1978. na temelju članka 54. stavka 3. točke (g) Ugovora o godišnjim izvještajima društava određenih pravnih oblika ⁽¹⁾

⁽¹⁾ SL L 222, 14.8.1978., str. 11. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 94/8/EZ (SL L 82, 25.3.1994., str. 33.).

PRILOG II

VOĐEĆA NAČELA

(prema članku 7. stavku 1. petom podstavku)

Ako podružnica podnese zahtjev za pristupanjem sustavu države članice domaćina u svrhu dopunskog pokrića, sustav države članice sa sustavom države članice u kojoj poduzeće ima sjedište utvrđuje odgovarajuća pravila i postupke za plaćanje naknade štete investitorima u toj podružnici. Sljedeća načela primjenjuju se i na sastavljanje tih postupaka i na utvrđivanje uvjeta za članstvo koji se primjenjuju na tu podružnicu (u smislu članka 7. stavka 1.):

- (a) sustav države članice domaćina zadržava neograničeno pravo da nametne objektivna i općenito primjenjiva pravila priključenim investicijskim poduzećima; može zahtijevati dostavljanje relevantnih podataka i ima pravo provjeriti te podatke kod nadležnih tijela države članice domaćina;
 - (b) sustav države članice ispunjava zahtjeve za dopunskom naknadom štete nakon što dobije podatke od nadležnih tijela države članice u kojoj poduzeće ima sjedište o odluci ili rješenju iz članka 2. stavka 2. Sustav države članice domaćina zadržava neograničeno pravo provjeriti prava investitora prema vlastitim normama i postupcima prije isplate dopunske naknade štete;
 - (c) sustavi države članice domaćina i države članice u kojoj poduzeće ima sjedište međusobno surađuju u cijelosti kako bi osigurali da investitori neodložno i u ispravnom iznosu prime naknadu štete. Posebice dogovaraju na koji način postojanje protupotraživanja koje može dovesti do prebijanja prema pravilima bilo kojeg od sustava utječe na naknadu štete koju svaki sustav isplaćuje investitorima.
 - (d) sustav države članice domaćina ima pravo naplatiti podružnicama troškove dopunskog pokrića na odgovarajućoj osnovi u kojoj se uzima u obzir pokriće koje financira sustav države članice u kojoj poduzeće ima sjedište. Radi pojednostavljenja naplate sustav države članice domaćina ima pravo poči od toga da je njegova odgovornost u svim okolnostima ograničena na dio pokrića koji nudi povrh pokrića ponuđenog od strane države članice u kojoj poduzeće ima sjedište, bez obzira na to plaća li država članica u kojoj poduzeće ima sjedište ikakvu naknadu štete u pogledu zahtjeva investitora na području države članice domaćina.
-